



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ



## NÁMĚTY PRO PODPORU SPOLUPRÁCE ŠKOL A ZAMĚSTNAVATELŮ



**Skupina oborů vzdělání 31 Textilní výroba a oděvnictví**  
- kategorie dosaženého vzdělání H



Aplikovaný model spolupráce škol a firem

## OBSAH

Úvod .....	3
Slovníček pojmů .....	4
Legislativní prostředí.....	5
Popis cílů spolupráce škol se zaměstnavateli .....	5
Vymezení skupiny oborů vzdělání .....	6
Praktické vyučování .....	7
Využití odborníků z praxe.....	20
Stáže učitelů odborných předmětů, odborného výcviku a vybraných všeobecně vzdělávacích předmětů .....	26



## ÚVOD

Materiál vznikl v rámci projektu POSPOLU – Podpora spolupráce škol a firem, který je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Model představuje nástroj, který slouží jako podpora při vymezování obsahu a podmínek spolupráce školy a zaměstnavatele<sup>1</sup>.

Obsahuje nejrůznější aspekty, které je třeba řešit při navazování, průběhu a vyhodnocení spolupráce. Je určen školám i zaměstnavatelům. Je vhodným vodítkem jak pro již vytvořená fungující partnerství, tak pro subjekty, které mají zájem spolupráci teprve navázat.

**Model nemá charakter závazného dokumentu, jeho funkce je inspirativní, obsahuje náměty k nastavení a rozvoji vlastní spolupráce školy a jejích sociálních partnerů.**

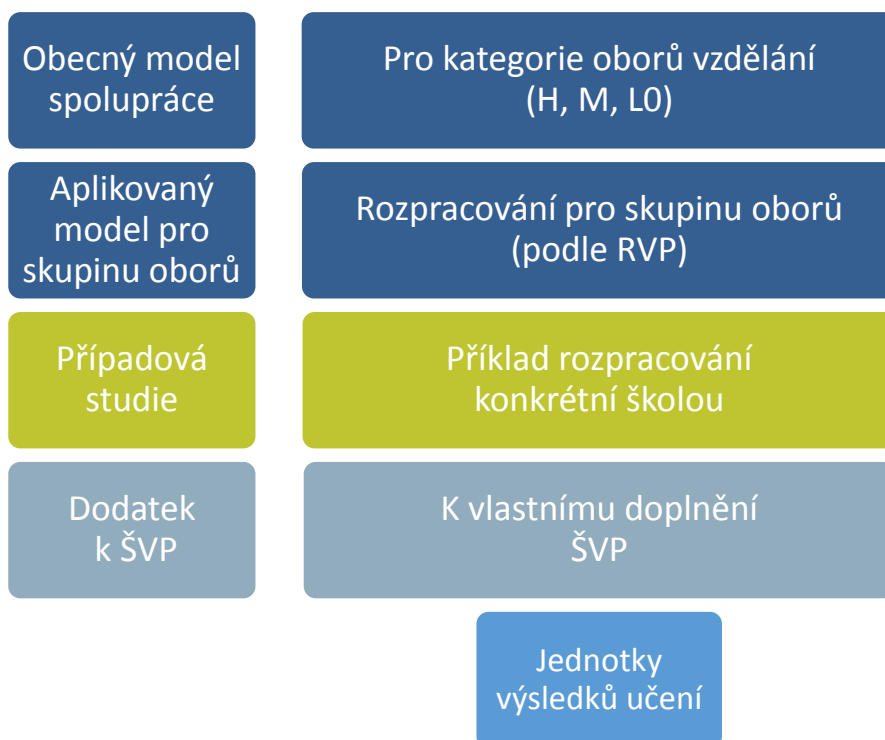
Snahou je přiblížit se požadavkům praxe. Uváděné náměty se zakládají na fungující dobré praxi. Veškeré uváděné údaje a informace jsou doporučujícího charakteru a jejich využití je na zvážení školy, která v důsledku odpovídá za soulad s aktuálně platnou legislativou.

Doporučení vycházejí z obecných principů na podporu spolupráce mezi školami a firmami, která jsou popsána v obecném modelu spolupráce škol a zaměstnavatelů. Na příkladu zvoleného oboru jsou rozpracovány pro určitou skupinu oborů do tzv. aplikovaného modelu, který se Vám právě dostal do ruky. Další inspiraci můžete nalézt v případových studiích, kde jsou uváděny příklady konkrétní spolupráce škol a zaměstnavatelů a sami si můžete rozpracovat vlastní plány spolupráce školy a firmy do tzv. plánu spolupráce. Ten pak můžete využít k doplnění ŠVP formou dodatku pro konkrétní školní rok. Nejmenší jednotkou pro plánování a realizaci spolupráce škol a firem je jednotka výsledků učení. Tyto podklady naleznete na komunikační platformě <http://pospolu.rvp.cz>.

---

<sup>1</sup> V textu aplikovaných modelů používáme pro zaměstnavatelskou sféru také výrazy „sociální partner (dále SP)“, „firma“, „zaměstnavatel a podobně, vždy přitom máme na mysli též široký okruh právnických či fyzických osob, ať už soukromých či z oblasti veřejné správy a služeb nebo vědy, výzkumu a vzdělávání, které nejsou střední školou a se kterými mohou školy při odborném vzdělávání spolupracovat.





Pro účely podpory při navazování, plánování a vyhodnocování spolupráce škol a jejich sociálních partnerů byla vytvořena také metodická příručka k aplikovaným modelům spolupráce s názvem *Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem*<sup>2</sup>, která poskytuje metodická doporučení k organizaci spolupráce, obsahuje údaje o tom, jak prakticky využívat modely spolupráce, předkládá informace o dalších materiálech zaměřených na podporu partnerství škol a zaměstnavatelů.

## SLOVNÍČEK POJMŮ

Abychom si se školami a s firmami lépe porozuměli, byl vytvořen slovníček používaných pojmů. Zde najdete stručně vysvětlené pojmy související s problematikou spolupráce škol se zaměstnavatelským prostředím.

### ODKAZ NA SLOVNÍČEK

[http://pospolu.rvp.cz/filemanager/userfiles/nastroje/Slovnicek\\_pojm%C5%AF.pdf](http://pospolu.rvp.cz/filemanager/userfiles/nastroje/Slovnicek_pojm%C5%AF.pdf)

<sup>2</sup> Viz <http://pospolu.rvp.cz/kracime-pospolu>.





## LEGISLATIVNÍ PROSTŘEDÍ

### ODKAZ NA PLATNÉ LEGISLATIVNÍ NORMY

[http://pospolu.rvp.cz/filemanager/userfiles/nastroje/Obecna\\_legislativa\\_AM.pdf](http://pospolu.rvp.cz/filemanager/userfiles/nastroje/Obecna_legislativa_AM.pdf)

### POPIS CÍLŮ SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI

- Přibližovat obsah vyučovacích předmětů potřebám zaměstnavatelů;
- motivovat žáky k jejich zájmu o daný obor vzdělání a pro jejich uplatnění ve studované odbornosti;
- seznamovat žáky s reálným pracovním prostředím;
- zajistit kvalitnější připravenost budoucích absolventů s využíváním moderních technologií a uplatnění absolventů v podnicích;
- využívat moderních technologií i k doplnění výuky, podporovat komplexnost přípravy v rozsahu pracovních činností a kompetencí daného oboru vzdělání;
- rozvíjet návyky související s bezpečností práce a ochranou zdraví při práci na pracovišti zaměstnavatelů;
- zvyšovat odborné i klíčové kompetence žáků (a učitelů) za pomoci odborníků z praxe;
- seznamovat žáky i učitele v prostředí školy nebo firmy s novými technologiemi, pracovními postupy i trendy v konkrétním oboru;
- získávat odborné informace (žáci, učitelé) přímo, bez dalšího zprostředkování;
- napomáhat zvýšení motivace žáků a jejich zájmu o studovaný obor vzdělání;
- vytipovávat nadané žáky;
- vytvořit kooperaci mezi školou a případným pozdějším zaměstnavatelem absolventů školy jako prostředek uplatnění žáků na trhu práce v oboru;
- seznamovat učitele s novými technologiemi, pracovními postupy a také s novými přístroji a nástroji; podpořit sdílení zkušeností mezi učiteli a odborníky z praxe;
- vytvářet a nabízet podmínky pro rozvoj odborných kompetencí a mobilitu učitelů.

### DALŠÍ SPECIFICKÉ CÍLE – ODĚVNÍ A TEXTILNÍ OBORY VZDĚLÁNÍ

- Rozvíjet uplatňování estetiky a požadavků na kvalitu oděvních výrobků nebo jiných šitých výrobků;



- rozvíjet konstrukční a technologické znalosti a dovednosti;
- podporovat rozvoj komunikativních dovedností žáků s ohledem na požadavky zakázkového krejčovství;
- rozvíjet organizační schopnosti;
- podporovat tvůrčí činnost žáků;
- podporovat technické myšlení.

## VYMEZENÍ SKUPINY OBORŮ VZDĚLÁNÍ

Aplikovaný model spolupráce škol a zaměstnavatelů je určen pro obory vzdělání **31-58-H/01 Krejčí<sup>3</sup>** a **31-57-H/01 Výrobce textilií<sup>4</sup>** (se zaměřením Plstář). Model však vedle specifik každého z oborů vzdělání postihuje i obecné principy spolupráce škol a zaměstnavatelů pro celou skupinu oborů vzdělání.

Další obor vzdělání ve skupině:

**31-62-H/01 Výrobce pokrývek hlavy**

<sup>3</sup> Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí byl vybrán jako reprezentativní pro celou skupinu oborů. Důvodem je četnost jeho zastoupení – počet žáků – ve vztahu k ostatním oborům vzdělání ve skupině.

<sup>4</sup> Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií v nezkrácené denní formě studia není v současné době (stav 03/2014) vyučován na žádné škole v ČR. Zpracování modelu v pasážích týkajících se tohoto oboru vzdělání vychází ze skutečnosti, že otevření zmiňovaného oboru vzdělání je iniciováno konkrétní firmou, která v této záležitosti usiluje o vybudování partnerství se školou v regionu. Cílem je navázat úzkou spoluprací školy a firmy, jenž má zájem následně zaměstnat absolventy daného oboru vzdělání.



## PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ

Cíl: Zvýšení odborných a klíčových kompetencí žáků v reálném pracovním prostředí

Praktické vyučování v oborech vzdělání kategorie dosaženého vzdělání H zahrnuje realizaci praktických činností formou odborného výcviku.

### ODBORNÝ VÝCVIK

Cílem odborného výcviku je procvičit si získané školní znalosti a dovednosti v praxi, získat nové rozšiřující praktické dovednosti a naučit se spolupracovat v pracovním kolektivu. Cíle bude dosaženo směřováním k získání odborných kompetencí odvozených z RVP pro obory vzdělání 31-58-H/01 Krejčí a 31-57-H/01 Výrobce textilií:

<http://zpd.nuov.cz/RVP/H/RVP%203158H01%20Krejci.pdf>;

<http://zpd.nuov.cz/RVP/H/RVP%203157H01%20Vyrobc%20textilii.pdf>.

Pojmy období **odborné přípravy** a období **odborného rozvoje**<sup>5</sup> vyjadřují postupné osvojování odborných dovedností žáka. Žák po příchodu do odborného vzdělávání potřebuje získat elementární znalosti a dovednosti, to se odehrává v období tzv. odborné přípravy, pokrývající většinou 1. ročník. V tomto období zpravidla nelze umístit žáky v odborném výcviku do reálné praxe. Následně na ně navazuje období odborného rozvoje (2. a 3. ročník), které umožňuje již plné nasazení žáků do reálného pracovního prostředí.

#### A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí

1. Období **odborné přípravy** (na školních pracovištích):

- příprava ve školním středisku (dílnách) s učitelem odborného výcviku v časovém rozsahu – viz tabulka 1;
- využití odborníků z praxe v období odborné přípravy (ve škole) od 1. do 3. ročníku v časovém rozsahu (příklad): 60 hodin v 1. ročníku, 60 hodin ve 2. ročníku, 60 hodin ve 3. ročníku;
- rozpracování dle RVP a příslušného ŠVP (a jeho zaměření) pro každou školu.

2. Období **odborného rozvoje** (na pracovištích zaměstnavatelů):

---

<sup>5</sup> Pojmy „období odborné přípravy“ a „období odborného rozvoje“ zavádí projekt Pospolu pro účely svých materiálů. Je možné je používat a pracovat s nimi, ale s vědomím, že nevycházejí z legislativy – nejsou obsaženy v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, ani ve vyhlášce č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.



- práce žáků na pracovištích sociálních partnerů s využitím moderního technologického vybavení, pod dohledem instruktorů v časovém rozsahu – viz tabulka 1.

V rámci odborného výcviku získá žák v jednotlivých ročnících **odborné přípravy** (zpravidla ve škole) následující odborné dovednosti:<sup>6</sup>

#### 1. ročník

- ručně šije (zhotoví jednotlivé druhy stehů, ruční dírky a zapínadla, použije je na určitém výrobku);
- orientuje se v principech strojového šití, ovládá postup práce na šicím stroji;
- obsluhuje běžně používané stroje a zařízení;
- šije na základních druzích šicích strojů;
- čistí, maže a udržuje šicí stroje;
- zhotoví jednotlivé druhy strojových stehů;
- zhotoví na šicím stroji různé druhy švů a použije je na jednoduchých výrobcích, šije záševky, dírky, záhyby, přišívá knoflíky;
- používá žehlicí, podlepovací a fixační stroje;
- ručně žehlí, volí vhodný způsob žehlení pro daný výrobek;
- orientuje se v tvarování oděvů a používá ho;
- orientuje se v druzích výztužných materiálů a používá je;
- ovládá techniku podlepování;
- zhotoví části oděvů;
- zhotoví základní druhy kapes;
- zhotoví zástěru;
- zhotoví dámskou sukni (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, střihá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- zhotoví dámské kalhoty (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, nastříhá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- vhodně komunikuje se zákazníkem, poradí mu, vybere pro něj vhodný model, střih;
- dodržuje bezpečnostní předpisy – obecně i v oděvní výrobě.

<sup>6</sup> Výčet a rozdělení jednotlivých výsledků učení se může lišit v závislosti na zaměření ŠVP konkrétní školy (např. zaměření na dámské oděvy, pánské oděvy apod.).





## 2. ročník

- zhotoví dámskou halenku a košili, pánskou košili (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, nastříhá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- zhotoví dámské šaty (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, nastříhá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- zhotoví dámskou nebo pánskou vestu (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál, zpracuje jednotlivé části oděvu);
- uplatňuje profesní etiku a vystupování.

## 3. ročník

- zhotoví dámské a pánské sako (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, nastříhá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- zhotoví dámský plášť (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál a model, vypracuje konstrukci střihu, nastříhá, zpracuje jednotlivé části oděvu, provede zkoušku oděvu, upraví, dohotoví, identifikuje případné vady a odstraní je);
- zhotoví pánskou bundu (vypracuje vzorník, vybere vhodný materiál, zpracuje jednotlivé části oděvu);
- zhotoví pánské kalhoty a pánský plášť;
- střihá oděvní materiál pro zakázkovou výrobu (připraví materiál, položí střih, oddělí, připraví díly pro spojovací proces);
- stanoví přibližnou cenu úkonu;
- jedná se zákazníkem na profesionální úrovni.

V rámci odborného výcviku v jednotlivých ročnících **odborného rozvoje** (zpravidla v reálném prostředí firem) získá žák následující dovednosti:

## 1. ročník

- seznámí se s reálným pracovním prostředím;
- provádí jednoduché šicí operace;
- seznámí se se speciálními polohovacími, střihacími, šicími, knoflíkovacími, dírkovacími, obnitkovacími, festonovacími stroji a žehlicí technikou;
- seznámí se s technikou tvorby a polohování střihů.

## 2. ročník



- adaptuje se na reálné pracovní prostředí;
- dodržuje pracovní postupy;
- udržuje a nastavuje stroje;
- realizuje skutečná zadání podle sortimentu zaměstnavatele – provádí manuální činnost.

### 3. ročník

- pracuje samostatně;
- zhotovuje výrobky v zakázkové i průmyslové výrobě;
- klade akcent na jakost provedené práce;
- odstraňuje běžné závady oděvů;
- upravuje oděvy.

Tabulka 1: Nezávazná ukázka rozvržení hodin odborného výcviku

<b>Ročník</b>	<b>Odborný výcvik</b> (= odborná příprava + odborný rozvoj) – celkem <sup>7</sup> (hodin)	<b>Odborná příprava</b> (ve školních dílnách) – (hodin)	<b>Odborný rozvoj</b> (na pracovišti zaměstnavatele) – (hodin)
1.	480	420	60
2.	480	410	70
3.	512	442	70
<b>Celkem</b>	<b>1 472</b>	<b>1272</b>	<b>200</b>

Celková hodinová dotace odborného výcviku za 1.–3. ročník: 1 472 hodin.

## B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií

### 1. Období **odborné přípravy** (zpravidla na školních pracovištích):

- odborný výcvik v zaměření na výrobu plsti probíhá na pracovištích zaměstnavatele, žáci mají přístup k technickému a technologickému vybavení, se kterým budou pracovat po absolvování školy;
- využití odborníků z praxe v období odborné přípravy (na pracovišti zaměstnavatele) od 1. do 3. ročníku v časovém rozsahu: 10 hodin v 1. ročníku, 20 hodin ve 2. ročníku a 5 hodin ve 3. ročníku.

<sup>7</sup> Při stanovování hodinové dotace se vychází z RVP a celkového počtu týdnů ve školním roce. Konkrétní rozvržení podílu odborného výcviku na pracovišti zaměstnavatele ve vztahu k celkovému počtu hodin odborného výcviku je možné specifikovat dle podmínek a potřeb dané školy a zaměstnavatele.



## 2. Období **odborného rozvoje** (na pracovištích zaměstnavatelů):

- práce žáků na pracovištích zaměstnavatele s využitím technologického vybavení firmy pod dohledem instruktorů praktického vyučování – viz tabulka 2.

V rámci odborného výcviku (zpravidla v reálném prostředí firem, částečně možno ve školních podmínkách) získá žák následující dovednosti:

- vyrábí textilie plstěné, srstěné a vlněné:
  - používá obecně platné označování základních textilních surovin;
  - připravuje textilní surovinu a materiál ke zpracování, zásobuje stroje a zařízení materiálem;
  - vyrábí polotovary a výrobky a odebírá je ze strojů a zařízení;
  - obsluhuje stroje a zařízení ve výrobě plsti a provádí jejich běžnou údržbu;
  - kontroluje průběh výrobních operací, zjišťuje případné závady v technologickém procesu a samostatně řeší běžné problémy;
  - spolupracuje při přípravě a seřízení strojů a výrobních zařízeních;
  - kontroluje kvalitu textilních surovin, polotovarů a výrobků dle příslušných norem;
  - organizuje si účelně práci a na pracovišti udržuje pořádek a čistotu;
  - dodržuje platné normy, stanovené technologické a pracovní postupy pro výrobu plstí;
  - eviduje technická data o průběhu práce a výsledcích;
  - prokazuje manuální zručnost, uplatňuje estetická hlediska a zásady hospodárnosti a efektivity při výrobě polotovarů a plstěných výrobků;
  - dokončuje a připravuje plstářské polotovary a výrobky na odbyt.

Tabulka 2: Nezávazná ukázka rozvržení hodin odborného výcviku<sup>8</sup>

Ročník	Odborný výcvik
	(= odborná příprava ve škole + odborný rozvoj na pracovišti zaměstnavatele, celkem hodin)
1.	495
2.	577,5

<sup>8</sup> Vzhledem k situaci, kdy tento obor vzdělání není vyučován na žádné střední škole v ČR (viz poznámka pod čarou výše), není uveden ani příklad poměru odborné přípravy a odborného rozvoje jako v případě oboru vzdělání 31-58-H/01 Krejčí (tabulka 1).



3.	525
<b>Celkem</b>	<b>1 597,5</b>

Odborný výcvik (období odborné přípravy i období odborného rozvoje) se odvíjí od obsahového okruhu Výroba textilií a částečně i od obsahového okruhu Textilní materiály a textilie v RVP.

### NÁSTROJE PRO ZAJIŠTĚNÍ KVALITY PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

Pro zajištění standardů kvality realizace praktické výuky se doporučuje využít zásad EQAVET (<http://pospolu.rvp.cz/eqavet>) a prvků ECVET (<http://pospolu.rvp.cz/ecvet>).

To znamená zamyslet se především nad těmito podněty:

- předem se dohodnout na očekávaných výsledcích učení (škola a firma), které žák během praktického vyučování získá (vytvořit tzv. jednotku/jednotky výsledků učení), tzn. domluvit obsah a rozsah odborného výcviku (očekávané výsledky učení, které má žák získat na pracovišti), zásady a způsoby hodnocení a validaci získaných výsledků učení (forma, kritéria včetně definování pracovních a hodnoticích úkolů, četnost hodnocení);
- připravit text, který popíše podmínky, obsah praktického vyučování, očekávané výsledky učení, způsob jejich hodnocení, způsob validace a uznání výsledků učení. Tato dohoda mezi vysílající organizací (školou) a přijímající organizací (firmou) a učícím se žákem zajistí, aby na všech stranách byla jasně stanovena pravidla, za kterých se bude praktické vyučování odehrávat. Přílohou takové vzájemné dohody může být konkrétně vypracovaná jednotka výsledků učení, kterou žák absolvuje v rámci odborného výcviku. Tento text (vyjádřený formou určité dohody mezi zainteresovanými stranami) nenahrazuje Smlouvu o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování povinně uzavřenou mezi školou a firmou, proto není možné tyto materiály vzájemně zaměňovat. Každý slouží k jinému účelu. Formuláře pro přípravu vzájemné dohody a jednotky výsledků učení naleznete na <http://pospolu.rvp.cz/seznam-nastroju#ECVET>;
- zaznamenat dosažené a ohodnocené výsledky učení do osobního záznamu; osobní záznam je dokument, kde jsou uvedeny skutečně dosažené a ohodnocené výsledky učení; může být součástí portfolia žáka;
- hodnocení žáka na pracovišti provede instruktor praktického vyučování na základě předem definovaných, praktických hodnoticích úkolů (které ověří získané výsledky učení); tyto výsledky předá učiteli odborného výcviku; k jeho hodnocení učitel přihlíží při klasifikaci žáka; za klasifikaci žáka je ale vždy zodpovědný učitel odborného výcviku.



Dále je doporučeno zaměřit se na tyto záležitosti:

- k povinnostem učitelů odborného výcviku patří i pravidelná kontrola žáků na pracovištích, kontrola souladu s dohodnutými výsledky učení, popř. úprava dohody mezi školou a firmou o nastavení výsledků učení, které by měl žák na pracovišti získat;
- důležité je také sebehodnocení žáka – co během dne vykonával za činnosti, co nového se naučil, co je naopak nutné ještě procvičit apod.; za tímto účelem si žák vede pracovní deník, který obsahuje také informace o docházce a průběhu odborného výcviku; do pracovního deníku může provádět záznamy také instruktor praktického vyučování;
- zavedením tzv. portfolia žáka, kde si každý žák může ukládat všechny záznamy o dosažených výsledcích učení (např. osobní záznamy nebo certifikáty za absolvovanou mobilitu a zpětnovazební dotazníky), případně pracovního deníku, může absolvent budoucímu zaměstnavateli lépe a srozumitelněji prokázat, jakými praktickými dovednostmi disponuje; to mu později může pomoci při vstupu na trh práce;
- rozsah pracovních činností žáka je velmi široký, a tak se může na jeho přípravě v průběhu hodnoceného období vzdělávání podílet více instruktorů praktického vyučování; odborný výcvik může také probíhat u více firem;
- pro podporu úspěšné realizace spolupráce škol a firem doporučujeme využít formulář, který ověřuje, zda se při poskytování praktického vyučování ve firmách nic neopomnělo; indikátory uvedené ve formuláři splňují požadavek využívání cyklu zajišťování kvality (plánování, provádění, hodnocení, revize) a jsou tedy v souladu se zásadami EQAVET; formulář je dostupný na <http://pospolu.rvp.cz/seznam-nastroju#EQAVET>;
- doporučujeme nastavení společných cílů školy a zaměstnavatele a dohodnutí kritérií, jimiž se budou dosažené cíle vyhodnocovat, a na základě toho následně přehodnotit relevantnost nastavených cílů, kritérií a přijmout opravná opatření pro další spolupráci;
- hodnocení výsledků žáka bude probíhat ve vazbě na závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání (řešeno v rámci projektu NZZ 2)<sup>9</sup>;
- za klíčové je tedy možné považovat dobré naplánování spolupráce při realizaci odborného výcviku; za tímto účelem doporučujeme připravit plán spolupráce formou dodatku k ŠVP; formulář pro přípravu dodatku naleznete na <http://pospolu.rvp.cz/seznam-nastroju#plan-spoluprace>.

---

<sup>9</sup> Viz <http://pospolu.rvp.cz/nzz>.





## PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

### A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí

- Za rozvoj odborných kompetencí žáka (dle možností zaměstnavatele) v období odborného rozvoje je spoluodpovědný instruktor z firmy, který je seznámen s osvojenými kompetencemi žáka a je schopen je v reálném prostředí firmy prohlubovat;
- funkci instruktora praktického vyučování může vykonávat pracovník působící ve firmě na pozicích např. technolog, specialista (švadlena), mistr, vedoucí výroby, OSVČ (1–2 žáci na pracovišti, aby bylo možné dosáhnout požadované kvality výuky při běžném provozu pracoviště);
- počet žáků se může lišit v závislosti na podmínkách a požadavcích výuky a velikosti třídy – od skupiny (maximálně 6 žáků na instruktora praktického vyučování, maximálně 12 žáků na učitele odborného výcviku), možností je také individuální výuka.<sup>10</sup>

Varianty odborného rozvoje na pracovištích zaměstnavatele:

- práce žáků pod dohledem instruktora;
- samostatná práce žáků;
- instruktor praktického vyučování ukazuje, vysvětluje nebo předvádí vybrané kapitoly učiva z odborného výcviku (frontální výuka) pro celou skupinu žáků přímo na pracovišti zaměstnavatele;
- instruktor má přidělenou malou skupinu žáků – maximálně 6, se kterými vykonává činnosti přímo v reálném prostředí (individuální výuka), žáci pod jeho přímým vedením provádí praktické činnosti, z nichž některé mohou být označeny jako produktivní práce žáků;
- kombinace předešlých variant – instruktor provádí frontální i individuální výuku, skupiny žáků jsou spojovány dle potřeby.

Popis role a zapojení instruktora praktického vyučování při výuce žáka:

#### 1. ročník

- s žáky pracuje instruktor praktického vyučování;
- především informuje, aby žáci získali představu o chodu firmy, požadavcích na zaměstnance.

#### 2. a 3. ročník

---

<sup>10</sup> Způsob zajišťování odborného výcviku individuální či skupinovou metodou nemusí vytvořit srovnatelné podmínky pro odborný rozvoj všech žáků (rozdílnost výrobního sortimentu, velikosti, organizace firmy a jejího vybavení). Je však z hlediska potřeb odborného vzdělávání nezastupitelný.



- práci žáků řídí a kontroluje instruktor praktického vyučování;
- skutečná praktická činnost žáků;
- každý žák si vede pracovní deník, do kterého zaznamenává svou činnost ve firmě, tu mu potvrzuje instruktor.

## **B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií**

- Instruktor je spoluodpovědný za rozvoj odborných kompetencí žáka (dle možností zaměstnavatele) v období odborného rozvoje, je seznámen s osvojenými kompetencemi žáka a je schopen je v reálném prostředí prohlubovat;
- část odborné přípravy (stroje a zařízení), která je úzce navázána na specifické potřeby a podmínky výroby, je vyučována v blocích odborníkem z praxe a druhý teoretický předmět (obecnější) kvalifikovaným pedagogem – celá odborná část vzdělávání probíhá v reálném pracovním prostředí;
- odborné předměty jsou vyučovány ve škole, odborný výcvik probíhá pod vedením instruktorů praktického vyučování / učitelů odborného výcviku přímo v areálu firmy – konkrétní role: instruktáže, demonstrace úkonů, dohled nad prací žáků, tvorba a organizace náplně pracovního dne a harmonogramu vykonávání pracovních úkonů a operací.

Varianty odborného rozvoje na pracovištích zaměstnavatele:

- práce žáků pod dohledem instruktora praktického vyučování;
- samostatná práce žáků;
- instruktor ukazuje, vysvětluje nebo předvádí vybrané kapitoly z odborného výcviku (frontální výuka) pro celou skupinu žáků přímo na pracovišti;
- kombinace předešlých variant – instruktor provádí frontální i individuální výuku, skupiny žáků jsou spojovány dle potřeby.

Popis role instruktorů a jejich zapojení při výuce žáka:

### **1. ročník**

- forma především informativní pro vytvoření představy žáků o chodu výrobní firmy, požadavcích na zaměstnance;
- ukázky činnosti jednotlivých strojů, vývojového oddělení a oddělení odbytu (provádí kvalifikovaný instruktor praktického vyučování nebo řídící pracovník firmy);
- hodnocení provádí učitel odborného výcviku formou testů.

### **2. a 3. ročník**



- skutečná praktická činnost žáků při výrobě plastářských polotovarů a výrobků a při běžné údržbě strojů a zařízení;
- práci řídí a kontroluje instruktor praktického vyučování;
- hodnocení žáka provádí instruktor nebo učitel odborného výcviku na základě předem určených pravidel způsobu hodnocení;
- každý žák si vede pracovní deník, do kterého zaznamenává svou činnost ve firmě, kterou mu potvrzuje instruktor.

Při realizaci odborného výcviku **v obou popisovaných oborech vzdělání** (31-58-H/01 Krejčí i 31-57-H/01 Výrobce textilií) je kladen důraz na **socializační aspekt** v reálném pracovním prostředí, kde se rozvíjí zejména:

- vztah k práci;
- pozitivní vztah ke své profesi, k zaměstnavateli, kolektivu, pracovníkům;
- profesní a stavovská hrdost;
- získání pracovních návyků, odpovědnost, schopnost plnit zadané úkoly, dovednost řešit problémy;
- samostatnost;
- osobní zodpovědnost, loajalita ke škole, zaměstnavateli;<sup>11</sup>
- schopnost kooperace a týmové spolupráce;
- kreativita, spolehlivost, ochota;
- profesionální jednání a vystupování;
- vztah k zákazníkovi a vhodné jednání s ním;
- dovednost prezentovat vlastní práci;<sup>12</sup>
- vyhodnocení svých pracovních výsledků, identifikace nedostatků;
- získání povědomí o svém uplatnění po ukončení vzdělávání;
- význam celoživotního vzdělávání a jeho nutnost pro vlastní rozvoj.

## PROSTOROVÉ A TECHNOLOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

### A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí

Vytipování zaměstnavatele, tzn. určit potenciálního zaměstnavatele žáků v souladu s oborem vzdělání (možnost i v návaznosti na bydliště žáka):

<sup>11</sup> V oboru vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií např. možnost vyučit se pro konkrétní firmu s perspektivou získání zaměstnání, studovat specifický obor.

<sup>12</sup> Např. žáci oboru vzdělání 31-58-H/01 Krejčí se zúčastňují školních soutěží a vlastních módních přehlídek, nejlepší modely nebo návrhy (náměty jsou čerpány z odborných časopisů a tisku, exkurzí a módních přehlídek) pak postupují do oblastních, krajských, celostátních nebo mezinárodních soutěží – motivační prvek, podpora tvůrčí činnosti a týmové práce.



- spíše menší dílny – např. svatební salony, krejčovské salony, divadelní dílny;
- velké firmy – dílny pro sériovou výrobu oděvních výrobků, např. kalhot, sukní, halenek, sak apod.

**a) Pracoviště školy** (dílny) umožňující nácvik všech dílčích činností a dovedností stanovených v ŠVP:

- žáci se na začátku 1. ročníku učí nejprve ruční šití, pak přecházejí na strojové, jinak je vybavení dílen využíváno napříč ročníky;<sup>13</sup>
- vybavení dílny, ve které je 12 žáků na 1 učitele odborného výcviku:
  - pro každého žáka: průmyslový šicí stroj se stehem vázaným;
  - pro skupinu: obnitkovací třínitý stroj, stříhací stůl, žehlicí pracoviště, základní tvarovky, krejčovská nastavovací loutka, počítačová jednotka s grafickým programem, závorovací šicí stroj, dírkovací šicí stroj, knoflíkovací šicí stroj, šicí stroj s programem a případně i další, ruční řezací stroj, fixační lis + speciální stroje dle požadavků zaměření.

**b) Pracoviště zaměstnavatele** odpovídající moderním požadavkům, které splňuje nároky na profil absolventa oboru vzdělání s výučním listem:

- kromě vybavení, kterým disponují dílny školy, jsou žádoucí speciální stroje související se zaměřením dané firmy (např. šicí stroje pro sešívání pletenin, kůže apod.);
- škola může mít naopak k dispozici některé vybavení, které nemají malé firmy a salony – může nabídnout např. ICT – software pro návrh a konstrukci střihů, včetně stupňování velikostí (škola tak může malým firmám nabídnout servis v oblasti technické přípravy výroby);
- zpravidla jen velké firmy disponují moderními a speciálními stroji, výrobními linkami.

## **B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií**

**a) Pracoviště školy:**

- škola vlastní základní, nikoli však specializované, vybavení pro výuku konkrétního oboru vzdělání, žáci se odborným dovednostem učí na pracovišti zaměstnavatele;
- při teoretické výuce žáci využívají vybavení školy, např. multifunkční, multimediální a ICT učebny;

**b) Pracoviště zaměstnavatele** odpovídající požadavkům, které splňují nároky na

<sup>13</sup> Proto je alternativně možné posílit rozsah odborného rozvoje realizovaného na pracovištích zaměstnavatelů ve 3. ročníku na úkor aktivit v 1. ročníku.



profil absolventa daného oboru vzdělání:

- např. velká firma s cca 400 zaměstnanci, která předpokládá zaměstnat 30 nových pracovníků vzhledem k přirozené obměně;
- firma zajistí prostorové podmínky, které odpovídají vyhlášce o hygienických podmínkách ve školách a školských zařízeních a vzorovým normativům vybavenosti, konkrétně: šatna pro žáky s uzamykatelnými šatními skříňkami, denní místnost, která slouží částečně k teoretickému výkladu instruktora praktického vyučování při zahájení a zakončení pracovního dne a zároveň jako separátní prostor pro oddech a jídlo v době povinné přestávky v práci, odpovídající hygienické zázemí.
- žák se v rámci odborného výcviku seznámí s chodem strojů a výrobou v reálném prostředí, osvojí si činnosti plstáře;
- pracoviště disponuje např. následujícím vybavením: sklad kožek, sušárna, řezací stroje k oddělení srsti od řemene a třídění dle kvality, třídílný foukací stroj pro čištění kloboukové směsi, plstíci stroj s perforovaným zvonem, stroj Bruyère pro zhuštění plsti a vyrovnaní plastů v okraji, mnohoválcový zplstňovací stroj, na kterém se valchováním docílí zmenšení plochy a tloušťky plsti za pomoci tlaku válců, zvyšováním teploty a kyselosti lázně, výroba klobouků, broušení povrchu, zdobení.

**BOZP** – způsob zajištění (ochranné pracovní prostředky)

- Základní vybavení žáka osobními ochrannými pracovními pomůckami (OOPP) zajistí škola (např. pracovní obuv a oděv);
- vybavení žáka OOPP nad rámec vydaných pracovních bot a oděvů potřebných pro výkon určité pracovní činnosti na pracovišti firmy je povinná zabezpečit firma, v dohodě mezi školou a firmou je tuto povinnost nutno zakotvit, anebo se domluvit na jiném způsobu zabezpečení žáka OOPP;
- úvodní školení BOZP potřebné pro práci ve školních dílnách provede škola, která současně vydá žákovi zápisník BOZP, další školení BOZP pro práci ve firmách provede firma a školení vyznačí v zápisníku BOZP, zápisník BOZP je žákovi vydán na celý průběh jeho výuky v 1.–3. ročníku;
- škola hradí povinné lékařské prohlídky žáků u lékaře zajišťujícího pracovní lékařskou službu pro zaměstnavatelskou organizaci.

**VYUŽITÍ NÁRODNÍ SOUSTAVY POVOLÁNÍ A NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ**

- Daný obor připravuje žáky na pozdější výkon povolání dle NSP (Národní soustava povolání – <http://www.nsp.cz>):
  - odborný směr: Textilní a oděvní výroba:





[http://katalog.nsp.cz/poziceOdbornySmer.aspx?kod\\_smeru=29;](http://katalog.nsp.cz/poziceOdbornySmer.aspx?kod_smeru=29;)

- možnost ověřování kompetencí s využitím hodnoticích standardů NSK (Národní soustava kvalifikací – <http://www.narodni-kvalifikace.cz>)<sup>14</sup>;
- standardy určují požadavky zaměstnavatelů pro konkrétní pozice, proto je ověření podle těchto standardů možností zjistit a prokázat, že žák na pracovišti získal dovednosti požadované v praxi;
- podle podmínek pracoviště je možné se zaměřit na získání zkoušky z profesní kvalifikace:
  - obor kvalifikace: Textilní výroba a oděvnictví:

[http://katalog.nsp.cz/poziceOdbornySmer.aspx?kod\\_smeru=29.](http://katalog.nsp.cz/poziceOdbornySmer.aspx?kod_smeru=29)

---

<sup>14</sup> Definována zákonem č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.



## VYUŽITÍ ODBORNÍKŮ Z PRAXE

Cíl: Pomoc zaměstnavatelů při zkvalitňování procesu výuky

Odborník z praxe je zástupce zaměstnavatelské sféry ve výuce nebo při aktivitách spojených s osvojováním odborných kompetencí žáků.

Přispívá k doplnění výuky o specifické odborné poznatky a dovednosti např. formou krátkodobého kurzu, ukázky, přednášky apod. Zapojení odborníka z praxe má podněcovat rozvoj a zájem žáků o obor a doplňovat jejich odborný přehled o novinky z oboru.

Odborník z praxe může spolupracovat se školou při zadávání praktických úkolů a jejich řešení ve firmě, např. při exkurzích ve firmě apod. Může však působit i na půdě školy, např. vstupovat do teoretické či praktické výuky, obvykle za přítomnosti učitele daného předmětu.<sup>15</sup>

Je nutné zodpovědně vytipovat takového odborníka, který bude vyhovovat nejen po stránce odborné, ale také bude schopen své zkušenosti zajímavě žákům přiblížit.

Odborníkem z praxe pro účely zapojení firmy do přípravy žáků může být:

### A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí:

- zaměstnanec firmy – např. technolog, specialista (švadlena);
- vedoucí pracovník firmy – např. mistr, vedoucí výroby;
- OSVČ – pro tento obor vzdělání vhodná forma: 1–2 žáci na pracovišti, aby bylo možné dosáhnout požadované kvality výuky při běžném provozu pracoviště.

### B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií:

- zaměstnanec firmy – např. technolog, mistr, pracovník technického rozvoje, pracovník laboratoře, pracovník řízení kvality;
- vedoucí pracovník firmy – např. vedoucí výroby, vedoucí technické přípravy výroby, vedoucí řízení kvality, vedoucí laboratoře;
- OSVČ – plstář.

## ZPŮSOB ZAPOJENÍ ODBORNÍKA Z PRAXE

### A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí

<sup>15</sup> Pro vysvětlení rozdílu mezi odborníkem z praxe a instruktorem praktického vyučování: instruktor je zaměstnanec firmy, který se se žákem setkává pouze v prostředí firmy a vede ho během odborného výcviku nebo během odborné praxe. Odborník z praxe se se žáky může setkat jak na půdě školy, tak ve firmě (např. při exkurzi apod.).



- Pravidelné (systematické);
- nepravidelné (občasné) – návštěva ve škole, zapojení odborníka z praxe jako součást hodin odborné přípravy:
  - odborník z praxe dochází do výuky ve škole v závislosti na probíraném tématu (podle dohody s danou školou, s ohledem na její potřeby a materiální vybavení);
  - probírá ty pasáže odborného výcviku, které si se školou dohodne a které budou sloužit pro doplnění výuky, doložení příkladů z praxe, názorné ukázky a předvedení, např. předvádí nové pracovní postupy, zpracování nových materiálů, obsluhu a chod netradičních speciálních strojů;
  - formou zapojení odborníka z praxe do výuky může být přednáška, beseda, demonstrace konkrétní činnosti;
  - při výuce používá školní vybavení nebo zařízení, které si donese s sebou (využívá např. instruktážní film, připravenou prezentaci, potřebné zařízení, které předvádí žákům přímo ve škole);
  - účast odborníka z praxe v období odborné přípravy je vhodná zejména z kapacitních důvodů, kdy je možné výuku provést pro celou skupinu žáků v prostorech školy, které jsou pro tuto výuku svým rozsahem přizpůsobeny a vybaveny.
- workshop (jednorázový nebo opakovaný, vázaný např. k vybranému tematickému celku) nejlépe v prostředí firmy (případně školy) – zařazení workshopů nebo vzdělávacích kurzů v rámci výuky odborných předmětů nebo mimo ni; popis cílů, průběhu, organizace a zabezpečení, způsobu hodnocení a vazby na ŠVP;
- exkurze v prostředí firmy (v každém ročníku):
  - téma: např. práce s novými textiliemi, práce na speciálních strojích;
  - cíl: přiblížit reálné prostředí, obeznámit s technologickým vybavením, získat povědomí o činnostech prováděných ve firmě, také lépe proniknout do problematiky BOZP a ochrany životního prostředí přímo v provozu, přiblížit správné pracovní návyky a pracovní morálku;
  - realizace: žáci by měli mít možnost podívat se do takových provozů, ve kterých probíhají činnosti, na které jsou v rámci vzdělávání připravováni, jedná se např. o přípravnu, stříhárnu, šicí provoz, žehlírnu, úpravnu, zkušebnu.
- při organizaci aktivit spolupracuje odborník z praxe s učitelem odborného výcviku a postupuje v souladu s RVP a ŠVP, kromě samotných aktivit je kladen důraz na dodržování BOZP;



- návštěvy výstav a veletrhů, které by měly žáky seznámit s technologickým pokrokem v oblasti textilní a oděvní výroby, novinkami v nabídce materiálů a strojů (pod vedením učitele a odborníka z praxe), např. Styl a Kabo v Brně, Mladý módní tvůrce Jihlava (pro žáky SŠ), módní veletrhy v Paříži a Miláně;
- vedení žáka při přípravě na složení zkoušky podle hodnoticího standardu profesní kvalifikace;
- spoluúčast na hodnocení žáků v rámci závěrečné zkoušky, navrhování nejlepších žáků na ocenění hospodářskou komorou;
- volitelný předmět, seminář;
- vedení cvičení v dílně;
- organizace soutěže, přehlídky.

## **B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií**

- Nepravidelné (občasné) – jako součást vyučovacího dne odborného výcviku:
  - zapojení odborníka z praxe jako součást hodin odborné přípravy na pracovišti zaměstnavatele, popř. ve škole, úzká spolupráce s učitelem odborných předmětů;
  - odborník z praxe probírá ty pasáže odborného výcviku, které si se školou dohodne a které budou sloužit pro doplnění výuky, doložení příkladů z praxe, názorné ukázky a předvedení, např. představení nové technologie a pracovního postupu, praktické předvedení technologických postupů, instruktáž obsluhy strojů;
  - formou zapojení odborníka z praxe bude především demonstrace konkrétní činnosti;
  - při výuce odborník z praxe využívá technologické zařízení firmy.
- pravidelné (systematické):
  - úzká spolupráce učitelů odborných předmětů s odborníky z praxe;
  - povinný předmět – systematická, samostatná (bez přítomnosti učitele) výuka některých témat teoretického odborného předmětu z obsahového okruhu Výroba textilií v rozsahu 1 hodiny týdně – např. téma Stroje a zařízení.
- exkurze v prostředí firmy.;
- účast ve zkušební komisi závěrečné zkoušky.

Předpokládané výsledky vzdělávání:

- obsahové naplnění modulu je výsledkem dohody školy a firmy;



- v případě využití principů ECVET je možné očekávané výsledky vzdělávání definovat skrze znalosti, dovednosti, kompetence a tyto shlukovat do tzv. jednotek výsledků učení.

## **HODNOCENÍ PŘÍNOSU ODBORNÍKA Z PRAXE A HODNOCENÍ KVALITY**

- Nastavení cílů spolupráce školy a odborníka; dohodnutí kritérií, jimiž se budou dosažené cíle hodnotit; vyhodnocení dosažených cílů, přehodnocení relevantnosti nastavených cílů, kritérií a přijetí opravných opatření pro další spolupráci;
- zajištění kvality ve smyslu hodnocení výuky (z různých úhlů pohledu – z pozice školy, žáka, odborníka/firmy, i souladu s RVP/ŠVP);
- např. vstupní a výstupní test, znalostní test, prověření praktických dovedností, vždy se zpětnou vazbou;
- různé formy soutěží znalostního či praktického charakteru: soutěže v odborných dovednostech – vytvoření výrobku na vybrané téma (školní kolo, případně vyslání do vyšší úrovně soutěží v kraji nebo republice);
- samostatná práce na zvolené téma (v rámci výuky);
- žák může získat např. i certifikát od firmy o absolvování kurzu, workshopu, atd.;
- spoluúčast odborníka na hodnocení žáků; odborník může zadávat jen dílčí úkoly (testy), ale závěrečná klasifikace bude vždy v kompetenci učitele; i na zadání dílčích úkolů spolupracuje odborník s učitelem;
- možnost složení zkoušky podle profesního standardu profesní kvalifikace (v návaznosti na žákův obor vzdělání); zapojení odborníka z praxe do přípravy.

## **ZAJIŠTĚNÍ MOTIVAČNÍCH PRVKŮ PRO ŽÁKY**

- Soutěže – např. nejlepší žáci budou mít možnost podílet se s firmou na zpracování projektu nebo budou moci absolvovat stáž u zahraničního partnera apod. (propojení s prvky ECVET);
- prospěchová stipendia v průběhu vzdělávání, účast žáků na propagačních akcích firmy – módní přehlídky, prezentace výrobků apod.;
- firma si může vytipovat nadané žáky a uvažovat o jejich zaměstnání po absolvování školy;
- významným motivačním prvkem je nabídka uzavření pracovní smlouvy s firmou po úspěšném ukončení vzdělávání (zejména pokud u zaměstnavatele pracuje více žáků nebo si jednotlivé žáky ve spolupráci se školou vybírá přímo





zaměstnavatel; zde by mohl hrát roli prvek zdravé soutěživosti mezi žáky nejen po stránce vědomostní, ale i přístupu a zodpovědnosti k vykonávané práci);

- v období prázdnin mohou žáci u zaměstnavatele vykonávat brigádu (např. na základě DPČ); je pravděpodobné, že zaměstnavatel bude upřednostňovat ty žáky, kteří během odborného výcviku vykazují dobré pracovní výsledky i zodpovědný přístup k plnění svých povinností;
- finanční ohodnocení žáka během jeho odborného rozvoje má také významnou motivaci;
- ze zkušeností vyplývá, že velkým motivačním prvkem bývá účast na prestižním odborném školení nebo účast na mezinárodních veletrzích a výstavách;
- motivační prvky ze strany zaměstnavatelů by se měly v současné době orientovat zejména na nábor žáků základních škol pro obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí (např. příspěvek na dojíždění, ubytování nebo stravování, možnost podílet se na projektech s mezinárodní účastí, s výhledem do budoucna na zajištění zaměstnání po určitou dobu a tím získání praxe potřebné pro další uplatnění na trhu práce).

### **ČASOVÉ ZAJIŠTĚNÍ**

- Škola po dohodě s odborníkem z praxe stanoví minimální počet hodin odučených za pololetí, případně počet exkurzí, seminářů atd.;
- možnost využití disponibilních hodin.

### **PROSTOROVÉ ZAJIŠTĚNÍ**

- Ve škole nebo na školním pracovišti s využitím vybavení školy, popřípadě pomůckami donesenými odborníkem (včetně např. instruktážního videa, ukázky nástrojů, přístrojů, výrobků);
- ve firmě s využitím technologického vybavení firmy;
- kombinovaná varianta – část výuky ve škole, část ve firmě;
- část výuky může proběhnout i v zahraničí (např. exkurze v projektech příhraniční spolupráce).

### **PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ**

- Definovat podíl odborníka z praxe a učitele na výuce v souladu se způsobem realizace výuky;
- v případě výuky mimo školu je potřeba zajistit pedagogický dozor.



## FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

- Možnosti zajištění odměňování zapojených odborníků z praxe do výuky (DPP);
- možnost daňových úlev pro firmu i zaměstnance (náklady na získání profesní kvalifikace nebo Osvědčení o učitelské způsobilosti lze v současnosti uvést jako výdaje za zvyšování kvalifikace<sup>16</sup>);
- náklady spojené s cestou odborníka z praxe do školy či učitele (možný pedagogický dozor) na exkurzi nebo workshop ve firmě – služební cesta, případně pojištění;
- reciprocita – protislužba školy, např. vyškolení zaměstnanců firmy;
- všechny výše uvedené způsoby jsou možné, ale je nutno vycházet z konkrétních podmínek v okruhu působnosti školy, zatím se ukazuje jako nejefektivnější způsob zajištění odborného rozvoje žáků na základě uzavřené Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování, ve které může být definováno i finanční zabezpečení.

---

<sup>16</sup> Viz zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 227–235 (odborný rozvoj zaměstnanců); dále také zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, § 108 (rekvalifikace).



## STÁŽE UČITELŮ ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ, ODBORNÉHO VÝCVIKU A VYBRANÝCH VŠEOBECNĚ VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Cíl: Pomoc zaměstnavatelů při zkvalitňování procesu výuky

### PLÁNOVÁNÍ STÁŽE

Při plánování stáže realizované na pracovišti sociálního partnera je třeba zohlednit:

- stanovení cílů stáže a jejího minimálního rozsahu: podle účelu stáže (po dohodě školy a firmy);
- minimální počet zapojených učitelů;
- popis a forma zapojení učitele v rámci stáže (podrobný rozpis aktivit, které jsou součástí stáže, např. práce s konkrétními nástroji, přístroji či stroji, účast učitele na dílčích úkolech firmy, formy spolupráce více učitelů z různých škol a pracovníků firmy při řešení konkrétních úkolů);
- kdy bude stáž probíhat, délka stáže:

#### **A. Obor vzdělání 31-58-H/01 Krejčí:**

- např. v období prázdnin nebo v době konání závěrečných zkoušek ve škole, kdy dochází ke snížení počtu přímé vyučovací povinnosti učitele.

#### **B. Obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií:**

- při úzké kooperaci školy a firmy je nutná kontaktní spolupráce v průběhu celého školního roku (při přípravě i vlastní realizaci kooperace mezi školou a zaměstnavatelem);
- minimální počet zapojených učitelů (z jedné školy, z více škol): zde je potřeba zohlednit odlišnosti v průběhu stáže, pokud jde o jednoho učitele, více učitelů z jedné školy, více učitelů z různých škol, může se měnit i v průběhu stáže;
- personální zajištění stáže (odborné požadavky na pracovníka zodpovědného za odborné vedení učitele/ů v průběhu stáže, počet pracovníků firmy zapojených do spolupráce v rámci stáže aj. (ze strany partnera, vyplývá ze zaměření stáže, není nutné požadovat od firmy vysokoškolsky vzdělaného pracovníka, ale takového, který je schopen předat učitelům relevantní informace);
- požadavky na stážistu – materiální, technické, osobnostní a personální.



- využití prvků ECVET<sup>17</sup> (mobilita učitelů, zvýšení odborných kompetencí učitele, rozpracování jednotek výsledků učení).

Vzhledem ke vzdělávacímu procesu je třeba zohlednit:

- vazba předmětu stáže na RVP (příslušné vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a prvky učiva, odborné kompetence);
- tvorba ŠVP v úzké spolupráci učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku s pracovníky firmy;
- v rámci společné práce na náplni ŠVP učitele podrobně seznámit s chodem výrobní firmy, technologií, strojním a jiným vybavením (pro obor vzdělání 31-57-H/01 Výrobce textilií: výroba plsti je charakterizována vysokým počtem pracovních operací: 80–150, technologickou variabilitou a vysokým podílem dokonalé ruční řemeslné práce), pravidelné schůzky pracovního týmu, společný podíl také na vytváření výukových pomůcek – digitálních učebních materiálů pro využití interaktivních tabulí, instruktážních videí, skript apod.

## VYHODNOCENÍ STÁŽE

- Způsob ověřování výsledků stáže (co, kde, kdy, jak často, v jakém pořadí se bude hodnotit; kritéria hodnocení);
- nástroje evaluace (čím bude ověřeno dosažení předpokládané cílové úrovně stáže, např. praktické předvedení práce s nástrojem, přístrojem či strojem, zpracování instruktážního materiálu pro žáky učitelem, vytvoření dílčího produktu aj.);
- hodnocení průběhu a výsledků stáže učitelem/učiteli a zástupci firmy (včetně různých forem spoluúčasti odborníků z firmy, např. prostřednictvím společného hodnotícího rozhovoru, semináře pro více učitelů apod.);
- osvědčeným prvkem evaluace je hodnotící dotazník, do kterého se kromě zhodnocení kvality stáže zaznamenají i doporučení pro příští spolupráci a témata, která by bylo vhodné dále rozšiřovat;
- hodnocení vlivů stáže na zkvalitňování procesu výuky, přínosu pro žáky, školu;
- doklad o úspěšném absolvování a zakončení stáže (čím bude doloženo, typ dokladu, který úspěšný absolvent stáže obdrží);
- návrhy na opatření vyplývající z výsledků stáže (např. na úpravy ŠVP);
- využití prvků EQAVET<sup>18</sup> (společné nastavení cílů a očekávaných výsledků stáže; jak bude hodnoceno, zda bylo cílů dosaženo; jak budou hodnoceny

<sup>17</sup> Viz <http://pospolu.rvp.cz/ecvet>.

<sup>18</sup> Viz <http://pospolu.rvp.cz/eqavet>.



přínosy stáže; co lze příště udělat jinak; jaká opatření budou přijata pro zlepšení průběhu a výsledků stáže).

#### **FINANČNÍ PODMÍNKY**

- Částka na zajištění stáže pro jednoho učitele (firma, spoluúčast školy);
- výše odměny pro školitele z firmy;
- cestovní náklady (cestování učitele do sídla firmy);
- pojistné hrazené za učitele (pojištění pro případ úrazu učitele, škody způsobené firmě v průběhu stáže apod.).

